

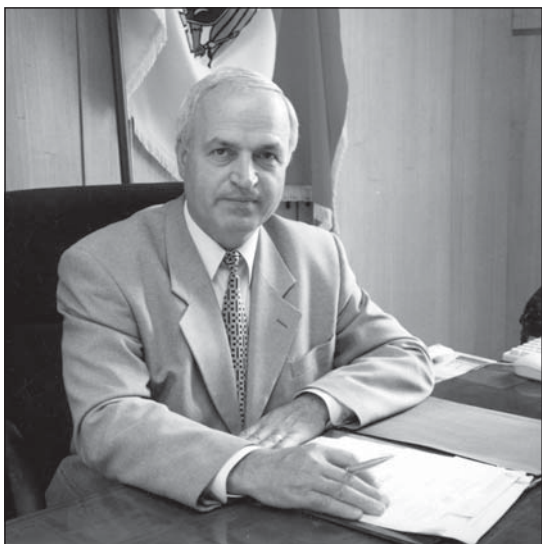
M **Lucrurile de mare însemnătate nu trebuie niciodată lăsate în voia lucrurilor neînsemnate.**

Goethe

T **Ceea ce se află în urma noastră și ceea ce se află înaintea noastră sunt lucruri mărunte față de ceea ce se află în interiorul nostru.**

Oliver Wendel Holmes

„La Universitatea Tehnică a Moldovei se face carte!” Această maximă încetățenită în societatea noastră ne va călăuzi și în anul universitar 2006–2007.



Ion BOSTAN,
rectorul UTM, academician AȘM.

Stimați profesori, colaboratori, studenți, masteranzi, doctoranzi, care formați marea familie ce poartă numele Universitatea Tehnică a Moldovei!

Cu cele mai sincere sentimente Vă adresez felicitări, prilejuite de sărbătoarea zilei de **1 septembrie** care marchează începutul noului an de studii.

Folosind acest deosebit prilej, doresc să Vă mulțumesc pentru munca rodnică și aportul considerabil deus la asimilarea cunoștințelor, educația și pregătirea specialiștilor de înaltă calificare.

Noul an universitar va decurge sub semnul noilor provocări și abordări educaționale generate de Procesul de la Bologna, la care a aderat în mai 2005 și Republica Moldova.

Scopul nobil al Procesului de la Bologna rezidă în edificarea până în anul 2010 a unui Spațiu Educațional European Unic cu următoarele obiective de bază:

a) reorganizarea învățământului ingineresc în două cicluri,

b) sistemul European de Credite Transferabile ECTS (European Credits Transfer System),

c) criteriul calității învățământului,

d) mobilitatea studenților și profesorilor.

La UTM cu succes a finalizat perioada organizațională de trecere la învățământ ingineresc în 2 cicluri: ciclul I – studii superioare de Licență și ciclul 2 – studii superioare de Masterat. La acest capitol în continuare se perfecționează programele analitice și planurile de învățământ, conținutul practicilor didactice și de producție. Această vastă acti-

Prestigiul național și internațional al Universității Tehnice a Moldovei, zidit prin munca asiduă a generațiilor succedate de profesori, savanți și studenți, va fi consolidat în continuare

vitare se derulează în cadrul catedrelor și impune o conlucrare perseverentă între toate subdiviziunile UTM.

Sistemul European de Credite Transferabile (ECTS) la UTM deja se aplică la toate facultățile și formele de învățământ – de zi și cu frecvență redusă.

Racordarea învățământului ingineresc la exigențele învățământului European, în primul rând, necesită sporierea calității, ea va facilita în continuare mobilitatea studenților și profesorilor de la UTM spre țările europene și viceversa.

Mobilitatea studenților este un factor vital în asigurarea calității studiilor și nivelului de pregătire profesională a specialistului prin asimilarea de noi cunoștințe teoretice și practice, prin cunoașterea tehnologiilor moderne și materialelor noi. În acest context trebuie să conștientizăm profund necesitatea cunoașterii limbilor moderne de cea mai mare circulație internațională.

Pentru realizarea acestui deziderat la UTM de mai mulți ani cu succes funcționează cele două Filii Francofone – „Informatica” la FCIM și „Tehnologii Alimentare” la FTMA, precum și Filia Anglofonă la FCIM. Aceste Filii sunt cele mai productive în sensul asigurării mobilității studenților și profesorilor în două sensuri „UTM – țările francofone și anglofone” și viceversa.

Procesul Bologna accentuează importanța cercetării științifice universitare ca factor decisiv în asigurarea calității învățământului. Universitatea Tehnică a Moldovei are un puls tonic al cercetărilor științifico-tehnice, care s-a stabilizat de mai mulți ani în cadrul catedrelor și centrelor de cercetare. Drept dovadă servesc cele cca 20 de conferințe științifice internaționale care se organizează la UTM în fiecare an la toate cele 10 facultăți, cu participarea savanților din România, Rusia, Ucraina, Belarus, Italia, Franța, Belgia, SUA, Canada, Germania, Ungaria, Spania, Japonia, China, Bulgaria, Turcia, Grecia, Albania, Macedonia, Suedia, Norvegia etc.

Dar pentru a menține cercetarea științifică la exigențele procesului Bologna trebuie să atragem în cercetare din ce în ce mai mulți studenți. Conferințele anuale științifice ale studenților la facultățile UTM demonstrează extinderea intereselor științifice ale studenților. De la an la an se mărește numărul proiectelor de licență elaborate în baza cercetărilor științifice studențești și a proiectelor reale cu implementare în Economia Națională.

Însă standardele Europene la acest capitol ne sugerează foarte clar că noi mai avem încă multe de făcut. Imperios este necesară antrenarea studenților în cercetare, mobilitatea mai energică a catedrelor în formarea cercurilor științifice studențești cu tematică inginerescă, elaborarea tehnologiilor moderne științifice și a materialelor noi competitive pe piața de desfacere.

Privită în ansamblu, cercetarea științifică la UTM este și trebuie să persiste în continuare ca suport esențial în asigurarea calității procesului de învățare.

Deviza timpului a devenit „calitatea”. Calitatea în programele analitice în planurile de studii. Calitatea în metodică învățării și în realizarea zilnică a procesului didactic. Calitate în cercetarea științifică și dotarea tehnico-materială a laboratoarelor. Calitate în relația „profesor – student” și „student – profesor”. Calitate în activitatea organizațiilor obștești și a ridicării activității sociale al studenților și profesorilor. Referitor la asigurarea calității activităților universitare în ultimul timp la UTM au fost organizate un șir de seminare și conferințe cu participarea prorectorilor, decanilor, șefilor de catedre, profesorilor. Recent Senatul UTM a adoptat „Politica UTM în domeniul asigurării calității. Sistemul de Management al Calității din UTM”, prevederile căreia au devenit coloana vertebrală în activitatea catedrelor, facultăților și administrației.

Dragi colegi și studenți!

În anul curent Universitatea Tehnică a lansat în Economia Națională 2 mii de tineri ingineri pregătiți în 83 de specialități și opțiuni, specialiști instruiți la nivelul cerințelor moderne ale economiei de piață.

Numerul în ultimii 8 ani UTM a pregătit 13.333 de ingineri licențiați. Cu certitudine putem afirma că UTM a pregătit o nouă generație de ingineri cu o pregătire profesională modernă, care au îmbogățit potențialul intelectual al țării. Acest potențial uman va contribui fundamental la modernizarea țării, a principalelor ramuri ale Economiei Naționale: energetica, tehnologiile informaționale, construcția de mașini, transporturile, construcțiile industriale și civile, radioelectronica, urbanistica și arhitectura, industria alimentară, industria ușoară, ingineria economică și businessul.

Nu în zadar Guvernul Republicii Moldova a planificat în particular în anul acesta universitar cel mai mare număr de locuri – 6200 pentru admitere anume la Universitatea Tehnică.

Prestigiul Universității Tehnice este recunoscut și susținut permanent de întreaga societate moldovenească. Popularitatea Universității Tehnice derivă și din faptul elocvent al celor mai numeroase admiteri an după an. În ultimii patru ani admiterile la UTM depășesc cifra de 5 mii de studenți – absolvenți ai liceelor, școlilor de cultură generală, colegiilor. Admiterea 2006 s-a soldat cu înmatricularea a peste 6000 de studenți – o cifră record în istoria universității. Atracția crescândă a Universității Tehnice în rândul absolvenților din învățământul preuniversitar se explică prin încetățenitul dicton: „La UTM se face carte!”

Fie ca acest cult al cărții și cunoașterii instaurat la UTM să ne călăuzească pașii de fiecare zi și în anul universitar 2006-2007, an ce ne duce pe drumul Procesului Bologna, pe drumul edificării Spațiului Universitar – Științific European Unic.

Într-un ceas bun!

Permanentizarea plafoanelor înalte: peste 6000!

Prestigiul Universității Tehnice, consolidat în ultimii ani prin eforturile susținute ale rectoratului, decanatelor, catedrelor, profesorilor, colaboratorilor și fără îndoială și ale studenților, atrage an de an un număr tot mai mare de candidați la admitere. Iată niște date statistice. Între anii 1992-2000 – perioadă sesizabilă de 8 ani – admiterile oscilau între 2300-2500 de studenți înmatriculați. Iar din 2001 se observă o ascendență continuă: în 2001 avem deja 3000 de studenți admiși; în 2002 admiterea a crescut la 4000 de înmatriculați. Crește și în 2003 până la 4500 de studenți nou-veniți, iar în anul 2004 plafonul admiterilor atinge o cifră-record – 5200

de studenți nou înmatriculați.

În anul trecut 2005 a fost bătut și cifra-record anterioară de 5200, căci admiterea a înregistrat o nouă cifră – 5650.

Precum vedem, un plafon foarte înalt – peste dublu față de anii de până la 2000.

Situația anului acesta, 2006, arată că plafonul foarte înalt al admiterii se menține, iar



recordul anului trecut este și el întrecut. Comparați 5650 de înmatriculați anul trecut și peste 6000 în anul acesta.

DI Iurie Ciofu, secretarul Comisiei de Admitere, conf. univ., dr., cu profundă satisfacție ne-a comunicat cifra foarte elocventă a noilor înmatriculați, adăugând și anumite particularități din această campanie extrem de importantă.

(Continuare în pag. 8)



2000 de absolvenți – țara primește de la UTM noul lot de ingineri licențiați



Universitatea Tehnică a Moldovei a dat țării un nou mare lot de tineri ingineri – două mii la număr. Două mii de forțe umane instruite așa cum o cere ziua de azi – nivel european, oameni care, alături de vechile promoții de la UTM la fel de numeroase, vor dezvolta în continuare ramurile esențiale ale Economiei Naționale: electroenergetica, industria construcțiilor de mașini, transporturile, industria alimentară, industria ușoară, tehnologiile informaționale, construcțiile industriale și civile, arhitectura și urbanistica, ingineria economică și businessul etc.

Și de fiecare dată, ne spune cu nedismulată mândrie profesională dl **Efim Bejan**, șeful-adjunct al Departamentului didactico-metodic, avem și promoții noi la specialități noi. Anul acesta a apărut **prima promoție la specialitatea „Utilajul și tehnologia ambalării produselor”**.

Să reflectăm un pic asupra cifrelor referitoare la promoțiile din anii de la urmă: anul 1999 a dat 1098 de ingineri-absolvenți ai



UTM; anul 2000 – 1499; anul 2001 – 1444; anul 2002 – 1574; în anul 2003 a fost o promoție-apogeu, cifra absolvenților UTM

ajungând la 2000; anul 2004 – 1762 de noi ingineri licențiați; anul 2005 – 1939. Și iată acum anul 2006 vine cu o nouă mare bucurie socială – un lot de 2000 de ingineri licențiați.

Să facem suma. Avem **13333 de tineri ingineri**, absolvenți la cele 10 facultăți ale Universității Tehnice din Republica Moldova în promoțiile celor 8 ani de la 1999 încoace. Ce înseamnă cifra aceasta de 13333? Înseamnă, evident, că s-a maturizat, desigur cu diferite eforturi enorme depuse de către întreaga societate, o întreagă pătură socială – **intelectualitatea tehnică**. Și o intelectualitate tehnică la parametri moderni de vreme ce avem și argumentul convingător al absolvenților noștri, care activează la posturi ingineresti și în alte țări: Rusia, Ucraina, Slovenia, Cehia, Spania, Franța, SUA, Japonia, România etc.

calitatea face cea mai eficientă reclamă unei universități din moment ce admiterile la UTM ating asemenea cifre solide de **5-6 mii de nou-veniți în studenția inginerescă la fiecare 1 septembrie**. Și să amintim că tot mai mulți sunt nou-veniți în studenția inginerescă și din țări străine. Asta pentru că Universitatea Tehnică a Moldovei în anii pomeniți a devenit cunoscută pe plan internațional, informația despre această universitate poate fi citită în păienjenșul mondial informatic – Internetul.

Și amintim în acest context prezența UTM în Rețeaua Universităților din țările riverane Mării Negre, așa numitul BSUN (Black Sea Universities Network). Actualmente UTM deține președinția în BSUN în persoana rectorului nostru, dl **Ion Bostan**, academician al AȘM.

Acum UTM realizează cu efortul susținut al marelui colectiv de cca 3000 de profesori, colaboratori, ingineri și celui de cca 24 de mii de studenți, masteranzi și doctoranzi vastul program didactico-științific al **Declarației Bologna**. Declarația Bologna, la care în 2005 a aderat și Republica Moldova, prevede edificarea Spațiului Universitar-Științific European Unic până în 2010. Este un traseu, pe care înaintea cu certitudine și UTM.

E momentul să spunem aici că nu demult UTM a susținut cu succes cea de-a doua atestare de stat didactico-științifică, după cea care s-a produs pentru prima dată în istoria învățământului din RM în 2001. Nota obținută la această vastă evaluare a întregii activități universitare a fost înaltă – 8,53, notă ce egalează UTM cu universitățile de frunte din interiorul și exteriorul țării.

Publicăm în continuare mai multe descrieri ale unor proiecte de licență de la cele 10 facultăți susținute în fața Comisiilor de Stat. Sunt luate la întâmplare, dar toate demonstrează calitate bună de pregătire teoretică și aplicabilitate practică. Altfel nici nu poate fi: nu degeaba s-a încetățenit în societatea noastră pedagogică și generală maxima – „La Universitatea Tehnică a Moldovei se face carte!”.

Logica ne conduce și la meditații asupra calității Universității Tehnice a Moldovei luată ca întreg. Da, este calitate, pentru că numai

Filonul creativ la FIU – valențe noi și noi

De ani buni observăm drumul uneia dintre cele mai tinere facultăți ale UTM – „**Industria ușoară**”. De ani buni FIU, prin elanul creator al prodigiosului **Constantin Spănu**, decan și cunoscut critic de artă, precum și prin elanul de aceeași coloratură a tuturor profesorilor (dar mai exact „profesoarelor”, majoritatea absolută aici aparținând sexului frumos), dăruiește societății cadre de ingineri licențiați și mulți, și buni. O spun Comisiile de Stat pentru susținerea proiectelor de diplomă, dar ceea ce interesează în mod fundamental, o spune producția – întreprinderile, firmele, care an de an se afirmă tot mai puternic pe piața internă și externă, acestea fiind alimentate cu cadre ingineresti tocmai de la FIU.

Iată ce ne spune dl **Pavel Axenti**, directorul general al SA „**Codreanca**” din Călărași, firmă de confecții cu filiale la Edineț, Ungheni, Lozova – Strășeni și Pârjolteni – Călărași, producând cca 40 de mii de articole de confecții pe lună.

– În calitatea mea de om al producției, dar concomitent și de președinte al Comisiei de Stat pentru susținerea proiectelor de diplomă la această facultate câțiva ani consecutiv, pot să afirm cu toată convingerea că absolvenții FIU sunt foarte bine pregătiți din punct de vedere profesional. Eu știu bine ce se face în domeniul producției, în lumea modei, în schimbările de stil vestimentar pe plan mondial și pe plan local. Absolvenții FIU merg cu anticipație față de producție și acest lucru eu îl știu la concret, în virtutea funcției de director al unei întreprinderi destul de impunătoare, în cadrul căreia lucrează și ingineri – absolvenți FIU. Dar ce înseamnă atare cunoștințe și presimțiri anticipative în designul vestimentar fie de elită, fie de masă? Înseamnă să cucerești nișe noi pe piață, căci astăzi **nu e de ajuns a ști să produci, ci trebuie să te pricepi și a vinde ceea ce**

produci. Iar, în plus, trebuie să menționez cu multă satisfacție că la susținerea proiectelor de licență diplomații FIU în afară de cunoștințele pe linie pur inginerescă au un compartiment economic, fapt ce demonstrează că ei pot fi, iar mulți din promoțiile anterioare deja sunt, buni manageri fie la casele de modă, fie în producția vestimentară de masă pentru diferite categorii de populație. După cele spuse de președintele Comisiei de Stat pentru susținerea proiectelor de diplomă la FIU, dl Pavel Axenti, am ținut să trecem la un exemplu concret. Am asistat la prezentarea proiectului „Elaborarea unui sistem de costume pentru bărbați”, susținut de absolventa specialității „Modelarea și Tehnologia confecțiilor din Țesături” dra **Tatiana Braghîș**, sub conducerea tinerei și talentatei profesoare, dna **Stela Balan**, conf., dr. ing.

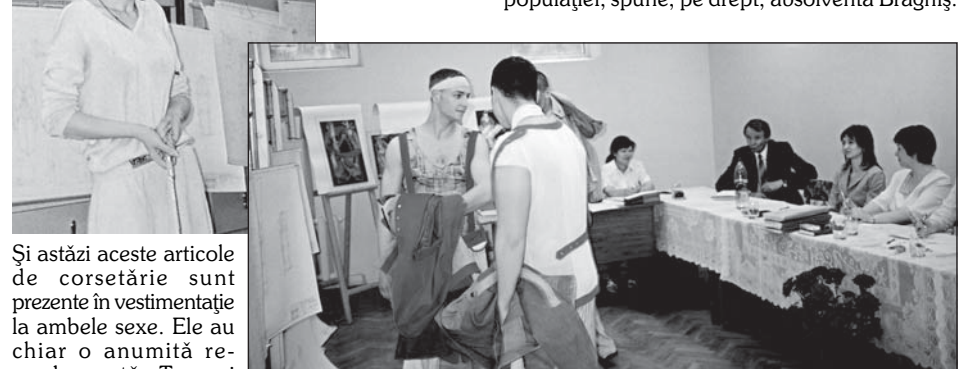
Este bine să relatăm cititorului că prezentarea modelelor vestimentare la susținerea proiectelor de diplomă apare ca un amestec de știință propriu-zis profesional-inginerescă cu show, pentru că apar în fața Comisiei de Stat modelele care defilează, demonstrând sub un acompaniament muzical creația proiectului dat. În cazul proiectului absolventei **Tatiana Braghîș** 3 băieți au demonstrat costume originale, care desigur nu se pot produce în masă. Tocmai de aceea colecția dată s-a numit „de autor”. Un model de costum original trebuie să-l vezi, e imposibil să-l descrii în cuvinte. E specificul artei vizuale. Ceea ce putem spune aici e că cele 3 costume prezentate sunt cu totul originale, multicolore, dar cu măsură, adică e vorba de talent. Ele sunt făcute în stil „frac”, dar cu „coadă” detașabilă. Trunchiul tânărului este înveșmântat într-un fel de corset-jiletică pentru a sublinia linia corpului zvelt, tânăr, viguros. E tocmai ceea ce iubesc astăzi tinerii la îm-

brăcăminte – comod, lejer, un pic țipător, un pic extravagant.

Diplomanta Braghîș a lucrat mult timp la crearea unor asemenea costume. Creația, într-adevăr, cere timp. În afară de timp, diplomanta a cheltuit desigur și bani, pentru a cumpăra diferite țesături, accesorii.

Tatiana Braghîș cercetează de mai mult timp sub aspect științifico-artistic tema „Articole de corsetărie”. Această temă a dus-o pe studenta Braghîș în istorie. Oricine a văzut picturi din epocile trecute, unde, se înțelege, sunt și porturile, îmbrăcămintea acelor vremuri. Dintre toate elementele vestimentare studenta a luat în cercetare corsetul-jiletică, piesă ce tindea să sublinieze corpul zvelt al bărbatului. La femei și mai accentuat era aplicat principiul corsetului.

Deci articolele de corsetărie în arta vestimentației a avut un rol important.



Și astăzi aceste articole de corsetărie sunt prezente în vestimentația la ambele sexe. Ele au chiar o anumită recrudescență. Tocmai această tendință de recrudescență, de revenire la aspectul vechi-străvechi al corsetelor în vestimentația atrage tot mai mult o parte din tineret și absolventa Tatiana Braghîș se vede acum absorbită de aceste cercetări și manifestări creative în vestimentație.

Tatiana a vădit talent, anume talent în creația vestimentară. Precum ne-a declarat ea, observarea perpetuă a îmbrăcămintei de stradă la tineret o preocupă capital și până în cele mai mici amănunte. Și coloristica, și linia, și țesăturile – toate aspectele vestimentației contemporane la tineretul care e cam frondist, am putea spune, în privința vestimentației. Acest tineret nu se supune regulilor, deci el creează. Prin urmare, observarea acestui fenomen este și ea un act de creație și încă destul de intensă. Sigur că moda e trecătoare, va trece și asta. Atunci absolventa Braghîș va urmări o nouă tendință. Important este însă că această calitate creativă există la absolvent, ceea ce denotă că facultatea și-a îndeplinit misiunea cu cinste.

Absolventa Braghîș, încă studentă fiind, a reușit să participe și la o expoziție internațională la Kiev. Iar în perspectiva viitorului țintește să-și facă un atelier propriu de modă la Chișinău. Când spunem „modă”, nu înseamnă că o asemenea atelier va lucra doar pentru un cerc restrâns al populației, spune, pe drept, absolventa Braghîș.

Astăzi calificativul „modă” în vestimentație poate avea și chiar are repercusiuni industriale. Așa că absolventa se gândește la segmente mari de populație atunci când pronunță cuvântul „modă”, iar atelierul, maiștrii, „Casa de modă”.

Să fie cu succes!

Absolventul **Eugen Cotelea** se află în fața Comisiei de Stat pentru susținerea proiectelor de diplomă deja având și postul de lucru într-o întreprindere de transport în calitate de manager. Prin urmare, toate argumentele, toate judecățile sale asupra proiectului cu tema „Perfecționarea producției în firma de transport „Travam” erau ale unui tânăr specialist deja format, sigur pe sine, cu viziunea unui manager al zilei de azi în economia de piață.

„Autotravam” este o întreprindere de familie – tatăl absolventului este director, iar fiul – absolventul catedrei „Inginerie și Management în transport”, lucrează deja de un an (anul V de facultate) în funcția de



manager. La această întreprindere absolventul și-a făcut și toate genurile de practică. Ne putem închipui cât de strânse au fost studiile de la facultate cu viața la producție, fapt ce întotdeauna se reflectă benefic asupra calității profesionale a tânărului specialist.

Din moment ce denumirea proiectului de diplomă sună „Perfecționarea producției în firma...”, era logic să întrebăm și să aflăm ce a perfecționat concret absolventul la firma „Autotravam”. Eugen Cotelea, manager, precum spunea, la firma tatălui său, a fost bineînțeles interesat profund ca să făurească ceva

VIZIUNE DE MANAGER (FIMM)

real într-o perfecționarea producției, ceva care să ridice gradul de eficiență a serviciilor firmei și să aducă profit. Absolventul a lucrat mult și serios și a proiectat la firmă o spalatorie de mașini. Nu a fost un lucru ușor, dar s-a achitat. O spalatorie pentru tot felul de mașini este rentabilă, dat fiind că acest serviciu este foarte cerut, mai ales în sfera transportului internațional. Or, firma „Autotravam” este tocmai de acest profil – transport internațional („Travam” – transport valmal).

Directorul firmei, adică tatăl, are desigur un interes dublu: și firma să devină mereu mai eficientă prin ideea noi de management și, concomitent, fiul lui să devină un specialist cât mai performant. Deci la „sfatul familiei” s-a găsit ideea că ar fi profitabil pentru firmă elaborarea unor rute internaționale de transport mai ieftine, mai convenabile sub diferite aspecte. Ideea e bună, dar realizarea ei... a căzut pe umerii fiului Eugen, ca om cu studii de facultate în domeniu, el având, desigur, la îndemână un arsenal mai mare de cunoștințe. Și Eugen s-a achitat bine și de această misiune. Eugen a găsit soluția unei rute din Moldova până în Austria și returul din Slovenia până în Moldova. Nu toate

rutele sunt rentabile. Însă aceasta găsită de Eugen, cu foarte multe calcule de cheltuieli și venituri, s-a dovedit a fi profitabilă (eficientă), iar absolventul Eugen Cotelea s-a arătat a fi un tânăr manager – transporturi auto internaționale cu o pregătire bună de facultate. Ruta a fost găsită desigur pe baza unui program computerizat, cum se lucrează acum în stilul modern al economiei de piață.

Firma la care deja lucrează absolventul Eugen Cotelea se află în orașul Strășeni, iar ideile de perfecționare a producției au avut în calcul și faptul că în Strășeni nu există concurenți serioși în domeniul dat. Pe de altă parte, dezvoltarea firmei date contribuie pe plan social și la dezvoltarea forțelor de producție ale localității date. Absolventul Eugen Cotelea vede deci lucrurile în plan larg, social și acest fapt îl etalează nu doar ca un bun manager la o întreprindere, ci și ca un bun cetățean în general.

Conducător al acestui proiect de diplomă a fost dl **Vasile Rusu**, profesor la Catedra IMT, un specialist dotat, dânsul având în bagajul profesional un stagiul enorm de lucru în sfera transporturilor, inclusiv internaționale. Ajutorul îndrumător acordat de dl Vasile Rusu la pregătirea acestui proiect de diplomă a predeterminat desigur calitatea lui înaltă.

Absolventul **Eugen Cotelea**, om care deja lucrează într-un post ingineresc, își dă bine seama de gradul de pregătire, format la FIMM, la Catedra Inginerie și management în Transport, și aprecierea lui privind facultatea, catedra este, desigur, convingătoare. Această apreciere este înaltă și, precum a subliniat absolventul, el este profund recunoscător tuturor profesorilor pentru munca lor neînteruptă și nobilă în procesul de formare a tinerilor ingineri.

Dl **Tudor Alcaz**, șeful catedrei IMT, ne-a subliniat, nu fără o anumită mândrie profesională, că în fruntea Comisiilor de Stat pentru susținerea proiectelor de diplomă se află specialiști din producție, tocmai acei șefi de întreprinderi, care recepționează, să spunem așa, „marfa” pe care o oferă facultatea, absolvenții ei. De exemplu, anul acesta în postul de președinte al Comisiei de Stat s-a aflat o personalitate marcantă a businessului în transport – dl **Grigore Bernadschi**, director general la întreprinderea „Berton-trans”, care realizează transporturi internaționale pe toată zona Shenghen în Europa.



La această întreprindere își fac practica studenții Catedrei și lucrează mai mulți absolvenți ai UTM. Cu alte cuvinte, filozofia de pregătire a tinerilor ingineri se bazează pe strânsa legătură a instituției didactice cu producția contemporană.

Anglofona Eugenia (FCIM)

Dra **Eugenia Pascal** și-a susținut proiectul de diplomă în limba engleză. Pentru că ea ca și colegii săi a absolvit cunoscuta deja în cadrul UTM Filiera Anglofonă la FCIM. Este o Filieră foarte benefică pentru progresul modern al Universității Tehnice din Moldova, subliniază dl **M. Miglei**, animatorul acestei subdiviziuni, deoarece, evident, se înscrie în arealul ingineresc-terminologic mondial, dat fiind faptul, cunoscut de toți, că domeniul informației se bazează pe termeni de origine engleză, iar cărțile și internetul utilizează în temei engleză.

Tema absolventei Eugenia Pascal a fost și originală, și aplicabilă în activitatea reală a unei clinici stomatologice. Deci dânsa sub conducerea dlui profesor **Radu Melnic** de la FCIM a elaborat încet, meticolos, dar sigur un sistem informațional pentru această instituție medicală. Se știe că orice medic nu poate începe sau continua tratamentul, până nu are o informație detaliată privind antecedentele, anamneza bolii sau anumite aspecte ale stării pacientului. Atare informație medicul o scriu cu tocul destul de amănunțit în fișa pacientului, dar procesul scrierii tradiționale ia timp foarte mult etc.

Iată că absolventa **Pascal** împreună cu profesorul conducător și desigur la comanda clinicii dentare au cercetat și creat un asemenea sistem informațional care a simplificat mult munca medicului-dentist, oferindu-i acestuia la momentul necesar informație largă despre pacient. Informația, precum bine se știe, în asemenea cazuri apare la ecranul monitorului doar printr-o apăsare de buton la tastieră.

Sistemul informațional este format din mai multe module, ne explică absolventa Pascal. De exemplu, primul modul se numește „Gestiunea programărilor”. Este vorba de programarea lucrului cu pacienții. Un pacient vine personal sau sună la telefon și își expune intenția de a urma tratamentul. Asistentul medicului include în baza de date tot ce spune pacientul dat și îl programează la medic pentru data și ora respectivă, când medicul îi va fi la dispoziție. Iată că ora a sosit, pacientul este prezent. Medicul cheamă la ecranul

monitorului informația preventivă aflată deja în baza de date și poate porcede fără tergiversări la acțiunile adecvate tratării. În continuare medicul va înscrie în aceeași bază de date alte informații, care îi vor trebui la o a doua întâlnire cu pacientul etc.

Absolventa a lucrat mult și amănunțit asupra proiectului. Drumurile dintre sediul FCIM și clinica stomatologică au fost de multe ori pășite: observarea muncii medicilor, studiul fișelor pacienților etc.



Dl **Radu Melnic**, conducătorul științific al proiectului, spune că asemenea sisteme informaționale pentru cabinete dentare există în multe țări. În Moldova este prima încercare și se prevede extinderea metodei, ea fiind mult avansată față de tradiționalele fișe scrise cu tocul.

În plus, meritul absolventei Pascal este și expunerea în limba engleză a lucrării, ceea ce pe noi ne ridică acum la nivelul noilor exigențe europene.

A doua promoție de ingineri la FAF (Filiera Anglofonă), FCIM, condusă nemijlocit cu devotament profesional de către dl **Mircea Miglei**, conf., dr., demonstrează că nivelul de pregătire a tinerilor ingineri răspunde cu siguranță cerințelor agenților economici, aceștia încadrând cu deplină satisfacție absolvenții noștri la locuri de muncă în diferitele instituții și unități de producție fie din țară, fie din străinătate.

„O minifabrică pentru brânzeturi în saramură” (FTMIA)

Absolventul **Rustam Plăcintă** de la specialitatea „Tehnologia laptelui” a prezentat în fața Comisiei de Stat proiectul său de diplomă bine argumentat sub mai multe aspecte cu denumirea „Proiectarea unei minifabrici pentru producția brânzeturilor în saramură cu o capacitate de 7,5 tone de lapte în 24 de ore”.

Cum se lucrează la un proiect de diplomă? În cabinet. Stai la calculator și proiectezi. Desigur pe baza cunoștințelor teoretice obținute pe parcursul celor 5 ani de facultate. Dar se va spune: proiectările „de cabinet” de obicei sunt slabe sau chiar inaplicabile, pentru că producția reală merge pe un drum al său care mereu se modifică, fiind impus de viață, de cerințele pieței etc.

Ei bine, absolventul Plăcintă, îndrumat de conducătorii științifici ai proiectului – dna **Silvia Rubțov**, conf., dr., și dl **Vladislav Reșitco**, conf., dr., de profesorii catedrei de specialitate, a reușit să evite această atitudine și a ținut legături permanente și strânse cu fabricile de lapte, unde a făcut și practică: „Incomlac” din Bălți, „Alba” din Hâncești.

În cadrul acestui proiect absolventul Rustam Plăcintă a căutat să reflecte toți indicii necesari pentru proiectarea unei asemenea minifabrici: materia primă (laptele), acumulată din teritoriul planificat, numărul de lucrători, cerințele consumatorilor, profilul fabricii etc. Pentru viitor o asemenea fabrică poate să-și întemeieze și un complex zootehnic, astfel că dependența de eventualele fluctuații în acumularea laptelui necesar să fie depășite.

Fabricile de dimensiuni mai mici, spune pe drept absolventul, acum sunt cerute de piață, deoarece ele sunt mai convenabile sub toate aspectele. Fabricile mari, moștenite la noi de la regimul sovietic, au nevoie de cantități enorme de materie primă (laptele), care poate fi colectat doar pe un teritoriu vast. Adică e nevoie de transport special suplimentar, iar distanțele pot influența negativ asupra calității laptelui etc. Și utilajul la asemenea fabrici mari acum nu se mai poate reînnoi și deci necazuri peste necazuri...

Sub aspect teoretic absolventul Plăcintă a demonstrat o pregătire solidă privind calitățile pe care trebuie să le atingă o producție modernă în asemenea alimente foarte mult consumate de către populație, precum sunt brânzeturile. A demonstrat cunoștințe și sub aspectul economic-managerial, acesta fiind foarte important în tema proiectului său.

Aici am putea adăuga și faptul că absolventul are și planuri personale foarte apropiate de a se asocia cu alte persoane interesate pentru a înființa o afacere proprie, adică interesul și cunoștințele economico-manageriale sunt stimulate cu evidentă.

Absolventul Plăcintă, deja fiind angajat în câmpul muncii la un loc ingineresc, își expune părerea cu mai

multă forță de convingere în privința calității de pregătire la FTMIA. Această pregătire este foarte bună, absolventul intră în producție destul de sigur de sine, se integrează ușor în economia de piață. Că la UTM se face carte s-au convins multe generații de absolvenți, care acum fiind la posturi ingineresti în producție primesc la diferite genuri de practică noile rânduri de studenți și absolvenți. Și, spune absolventul Plăcintă, relația „student – profesor” este optimă, binevoitoare, fapt ce creează o atmosferă propice de muncă didactică intensă pe parcursul anilor de studii.



Managerii industriali

(FIMCM)

Primul care a dorit să opineze asupra calității de pregătire a absolvenților la FIMCM, specialitatea „Inginerie și management în sisteme de producție”, a fost chiar președintele Comisiei de Stat pentru susținerea proiectelor de licență, dl **Valeriu Sanduleac**, director comercial la SA „Moldovahidromas”. Sunt bine pregătiți, a spus președintele Comisiei de Stat, cunosc bine și aspectul economic (doar vor fi manageri) și cel tehnic al întreprinderilor industriale. Au nevoie de încă vreo jumătate de an pentru „rodare” la locul concret de muncă, adică un timp scurt și vor intra din plin în manageriatul industrial.

Correspondentul „Mesagerului” a asistat la susținerea proiectelor de licență. Într-adevăr, impresionează pozitiv calitatea pregătirii absolvenților. E interesant și faptul că un proiect de licență este susținut nu de un singur absolvent, ci de un grup din 4 tineri, care au cercetat tema la aceiași întreprindere sub respectivele 4 aspecte – **proces tehnologic, management resurse umane, marketing, finanțe**.

Astfel grupul analizează activitatea întreprinderii în mod integral și, în consecință, poate formula anumite propuneri de perfecționare a producției. Trebuie să subliniem că, de fapt, un proiect de licență este acumulat încă de la anul III de studenție. Studenții trec practica anume la întreprinderea, pe baza căreia ulterior se va pregăti proiectul de licență. Deci o muncă foarte meticuloasă într-un timp lung, deci o cunoaștere în profunzime a întreprinderii date.

Di **Demian Ușanlă**, șeful Catedrei „Inginerie și management în producție”, conf., dr., ne spune că temele proiectelor de diplomă sunt fixate încă la anul III, deci studenții au o linie de conduită didactică foarte bine conturată, fapt ce mobilizează solid toată ființa studentului spre atingerea scopului final – a deveni manager industrial la nivelul cerințelor economiei de piață în context contemporan.

Cu ocazia acestui examen de susținere a proiectelor de licență am observat că absol-

venții prezintă partea sa de cercetare în proiect nu pe planșe mari de hârtie, ci la computer, apoi pe ecran. Absolventul își concentrează și își formulează gândirea concis, proiectând diapozitivele cu scheme, desene și texte într-o succesiune logică, adică astfel cum va trebui să-o facă mâine la postul său de manager în lege. Nu în zadar absolvenții acestei specialități sunt angajați în câmpul muncii fără nici o reținere. Studenții de azi trec practica la **absolvenții de ieri**, aceștia aflându-se în multe verigi de producție la majoritatea întreprinderilor de ramură.

Di **Demian Ușanlă** subliniază multilateralitatea în pregătire. Absolvenții specialității „Inginerie și management în sisteme de producție” cunosc și tehnica-tehnologia, și economia, și managementul-marketingul. Un manager într-o întreprindere industrială nu va putea să realizeze un management eficient, dacă nu va cunoaște și tehnologia producției propriu-zise, căci nu va ști cum se produce, să zicem, o roată dințată, ce materiale se consumă, câtă muncă se depune etc., ca în final să poată cere pe piață un preț sau altul.

În afară de aceasta, adaugă șeful catedrei di **Demian Ușanlă**, faptul că la un singur proiect de diplomă lucrează timp îndelungat 4 studenți, fiecare având aspectul său de cercetare-executare, se dezvoltă spiritul de echipă, element foarte important în producția modernă.

Teza de licență „Analiza-diagnostic a întreprinderii „Incommaș”, de exemplu, a fost realizată de 4 absolvenți, fiecare dintre ei având în cercetare profesională unul dintre

aspectele esențiale al întreprinderii. Absolventul **Vasile Șoldan**, șeful grupului, a cercetat „Managementul-resursele umane”. Aici intră: analiza organigramii întreprinderii; analiza managementului personalului întreprinderii (vârstă, studii etc.); analiza personalului de conducere (vârstă, studii, stagiul de activitate în domeniu etc.); analiza consumului (salariile, alte retribuiri); relații interumane (conflicte, încadrarea noului angajat în colectiv etc.) și la final „Planul de măsuri pentru îmbunătățirea managementului resurselor umane”. Absolventul Șoldan a demonstrat



cunoștințe largi și profunde, dovadă că a și fost deja angajat la post de manager încă până a-și fi obținut diploma.

Un alt membru al grupului la proiectul comun de licență este dra **Lilia Cebotari**. Dânsa a avut în cercetare aspectul „Finanțe”. A analizat rapoartele financiare al întreprinderii „Incommaș”, bilanțurile contabile, patrimoniul întreprinderii, activele curente și pe

termen lung, sursele de finanțare, capitalul împrumutat și capitalul propriu etc. Totul pentru perioada 2003-2005. Precum se vede, și în cazul absolventei Cebotari cercetările studențești au fost de lungă durată, deci foarte amănunțite și în bună cunoștință de cauză.

Al treilea absolvent, **Andrei Bucătaru**, a cercetat în proiectul comun al grupului aspectul tehnologic al producției la „Incommaș”. Cu toate că absolvenții acestei specialități vor fi ingineri-manageri în domeniul construcției de mașini, ei trebuie să stăpânească bine nu numai cunoștințele economice ale întreprinderii, dar și cunoștințele pur tehnice. Tocmai de aceea absolventul Bucătaru a pătruns toată pânda tehnologică a întreprinderii „Incommaș”.

În sfârșit, absolventul al patrulea, **Roman Bologan**, a prezentat aspectul marketingului la întreprinderea „Incommaș” pe anii 2003-2005. Aspectul dat are importanța sa și nicidecum mică. Că produci ceva și de bună calitate e bine. **Dar mai trebuie să și vinzi această producție, să găsești deci piețe, clienți-cumpărători, să știi a face publicitate, adică să faci marketing.** Absolventul Bologan a demonstrat o foarte detaliată analiză a situației la întreprinderea dată, a formulat și propuneri argumentate privind progresul marketingului aici. Aceste cunoștințe ale absolventului ne alimentează încrederea că dânsul, mâine, la postul de inginer-manager, va realiza deja în practica pieței, mai exact a piețelor, aceste cunoștințe. Pentru că între ceea ce „știi” și ceea ce „poți” este o distanță nu chiar mică, pe care Roman Bologan, credem, o va trece. Doar UTM l-a format și în plan instructiv, și în plan educativ. I-a educat și voința.

Motorul absolventului Dragomir (FEn)



Tema proiectului de diplomă al absolventului **Alexandru Dragomir**, FEn se numește „**Motorul cu reluctanță variabilă pentru tracțiunea troleibuzului de tip ZIU**”. Fiind la specialitatea „Inginerie în proiectarea mașinilor și aparatură electrice” încă de pe la anul patru i-a venit ideea de a proiecta un nou tip de motor pentru troleibuzurile de tip ZIU. Vorba e că aceste troleibuze sunt de producție sovietică, cu o vechime de trei-patru decenii, funcționează pe bază de curent continuu și consumă foarte multă energie electrică. Acest subiect l-a găsit tocmai oportun pentru o temă de licență, mai ales că în perezent Republica Moldova este în plină căutare de reducere a consumului de energie electrică.

Alexandru Dragomir a meditat foarte mult asupra faptului: cum ar putea fi modificată tracțiunea troleibuzului pentru a îmbunătăți calitatea și a reduce cheltuielile. Sau

mai exact, cum ar putea și el contribui ca tânăr specialist la eficientizarea situației economice a țării. A întreprins nenumărate vizite în scop de studii la Regia de Transport Electric din municipiul Chișinău (RTEC), în Parcurile de troleibuze nr.1, nr.2, nr.3 și a ajuns la constatarea: din cele 328 de troleibuze existente în total, 289 sunt de tip ZIU și doar 39 de tip Scoda, adică moderne și eficiente.

Anual troleibuzurile ZIU consumă 47,7 mil kw/h. Dacă s-ar realiza înlocuirea motoarelor de curent continuu care au la bază o construcție foarte complicată cu cele de reluctanță variabilă, troleibuzurile ZIU ar cheltui doar 39,8 mil kw/h. De aici rezultă că anual se vor economisi cca 13,8 mil lei din bugetul na-

țional pentru consumul de energie electrică. La fel, rezultă și faptul că absolventul **Alexandru Dragomir** pe lângă faptul că dispune de o bună pregătire inginerescă, posedă și o pregătire economică adecvată.

Absolventul și-a îndeplinit sarcina inginerescă și a demonstrat cu fermitate în fața Comisiei de Stat de Examinare că proiectul său este unul real și util. Dânsul a mai realizat niște calcule de comparație. Un troleibuz Scoda este la prețul de 115 mii dolari, pe când varianta propusă de a înlocui motorul de tracțiune cu unul de tip nou ar costa doar cca 3 mii de dolari. A realizat un studiu pentru o durată de 10 ani și a stabilit că cheltuielile totale vor fi de două ori mai mici. În cazul în care serviciile RTEC vor accepta varianta propusă de proaspătul inginer **Alexandru Dragomir**, se va resimiți conșomul redus cu 25% a energiei electrice. În acest caz, vor fi realizate reparații capitale ale troleibuzelor, șoferii vor lucra mai ușor, vor realiza comanda de conducere nu prin contractare, ci în formă electronică. De aici reiese că în condițiile actuale este cu mult mai ieftin să facem o restaurare a troleibuzelor vechi ZIU, decât să procurăm altele noi.

Proiectul de diplomă al absolventului **Alexandru Dragomir** deocamdată este

bazat pe studii, calcule matematice, comparații și schițe grafice ale motorului cu reluctanță variabilă. Dânsul însă intenționează în mod serios să-și implementeze proiectul în practică și de aceea a considerat să rămână la catedră să-și continue studiile la masterat și totodată să-și aprofundeze studiile vizavi de proiectul de diplomă. Intenționează să elaboreze o mostră a motorului în proporții mici, de cca 5-10 kw. Numai o mostră reală îi va putea îndreptăți așteptările. În cazul în care motorul absolventului se va bucura de succes, desigur va putea fi produs în serie la una din întreprinderile autohtone.

Alexandru Dragomir a mizat din start pe faptul că proiectul său să fie unul de reală implementare și inovație. În parcurile de troleibuze activează absolvenți ai UTM în calitate de ingineri în domeniul de perfecționare a troleibuzelor, dar numai în sistemul de comandă, pe când de problemele legate de motoare nu s-a apucat încă nimeni.

Conducătorul științific dl **Ilie Nucă**, conf. univ., dr., șeful Catedrei „Electromecanică”, ne-a spus că **Alexandru Dragomir** a dat dovadă de calitate deosebită în investigațiile sale meticuloase. În schimb, eforturile sale vor bucura piața economică a RM cu un nou aparat electric eficient din toate punctele de vedere, care bineînțeles va fi propus pentru brevetare de invenție.

Proiectul de diplomă cu tema „**Construcția casei de locuit P+9E cu parcare auto subterană**” a avut doi autori. Este vorba de absolvenții FCGC, specialitatea „Construcții Civile, Industriale și Agricole” **Sergiu Bazic** și **Mihai Rău**. Conducător științific – dl **Iurie Dohmilă**, conf. univ., dr., șeful Catedrei „Tehnologia Construcțiilor”. Absolvenții au luat ca model partea arhitecturală a unei case de locuit cu 10 nivele + 1 nivel la subsol pentru parcare auto amplasată pe str. Grenoble, 128/1 din municipiul Chișinău. În procesul de lucru care a demarat încă la începutul anului de învățământ, dânsii au propus o elaborare tehnologică nouă, în funcție de datele geologice.

Lucrarea a fost structurată pe 7 capitole: Arhitectura construcției; Elemente de construcție; Geotehnică și fundație; Tehnologia construcției; Organizarea construcției; Economia construcției; Protecția muncii și a mediului ambiant.

De ce doi autori la un proiect? Mihai și Sergiu ne-au răspuns: din start am sesizat că această casă are un volum mare, cu multe tehnologii de realizare, într-un proiect mic nu ne-am fi permis să prezentăm toate tehnologiile și fișele tehnologice. Astfel, proiectul a fost realizat pe 21 de planșe, cu o grafică de învâdit, dintre care 13 planșe în format A0 și opt – A1. Desigur, absolvenții au suportat și cheltuieli, și eforturi importante, dar care au fost apreciate cu nota maximă de către Comisia de Stat de Examinare.

Autorii au ținut cont de condițiile hidrogeologice ale terenului și de componența solurilor. În urma cercetărilor ei au depistat 2 tipuri de sol în locul unde a fost proiectat terenul de fundație: terenul luisoidal de argilă nisipoasă și nisip argilos. Un asemenea tip de sol la umiditate critică și la încălziri maxime poate provoca la tasări suplimentare și în rezultat – distruge construcția. În funcție de calculele geotehnice, cunoscând eforturile în fundație și rezistența solului, absolvenții **Bazic** și **Rău**, au propus două tipuri de fundație: 1) de suprafață încărcată centric și 2) plasată pe piloți de beton forajați pe loc. De asemenea, ei au prevăzut și tasările posibile elaborând și un rost antiseismic unic format din 3 rosturi: de despărțire, de temperatură și deformațional.

În capitolul „Tehnologia construcției” **Sergiu Bazic** și **Mihai Rău** au fost prezentate detaliat schemele tehnologice de executare a lucrărilor la infrastructură. Autorii au ținut cont bineînțeles de condițiile de amplasare a terenului, de aspectul tehnologic al lucrărilor de construcție-montaj și au elaborat diverse calcule pentru organizarea lucrărilor. Deoarece pereții exteriori sunt izolați cu un strat termoizolant de 5 cm și cu finisaj uscat de față, ei au propus o tehnologie mai nouă – finisare directă pe pereți cu amestec uscat, fără a fi tencuiți. Această metodă are menirea de a

Încă o casă de locuit (FCGC)

contribui la micșorarea termenului de lucru și la darea în exploatare într-un termen mai scurt.

În capitolul „Organizarea construcției” au propus alternative interesante. De exemplu, în loc de cele 2 macarale utilizate,

convingătoare, absolvenții au dat dovadă că sunt pregătiți și din punct de vedere managerial. Autorii proiectului de diplomă **Sergiu Bazic** și **Mihai Rău** au avut în vedere și protecția muncitorilor. La executarea construcției, ei au propus ca pe lângă toate celelalte măsuri de protecție (căști, îmbrăcăminte specială, măști și ochelari pentru hidroizolatori și sudori) au propus și balustradele de siguranță amplasate pe tot perimetrul construcției.

Cei doi licențați Bazic și Rău, au dovedit Comisiei de Stat de Examinare că dispun de o bună pregătire profesională. Facultatea mai are un prilej de bucurie, acești doi tineri specialiști au încheiat contracte de muncă cu întreprinderea de construcții „Romprim” care a executat lucrările de construcție la casa de locuit cu 10 nivele. Astfel, discipolii UTM vor avea de acum înainte condiții optime la noi în țară să-și aplice ideile și cunoștințele obținute la UTM.



au propus una cu o capacitate mai mare de lucru. Ea poate fi importată doar de peste hotare, este mai costisitoare decât una din cele două, dar mai ieftină decât ambele și mult mai rentabilă. Astfel, prin diverse exemple

A DOUA ACREDITARE

Pe 30 iunie a.c. în sala Senatului UTM Comisia de Stat pentru acreditarea Universității Tehnice a Moldovei, comisie condusă de dl **Petru Chetruș**, prorector al Universității de Stat din Moldova, prof. univ. dr., a expus rezultatele evaluării aspectelor esențiale ale activității UTM. Aceste aspecte esențiale supuse unui control scrupulos, coerent și profund au fost: **cadrele, curricula universitară, cercetarea științifică, baza materială, finanțele.**

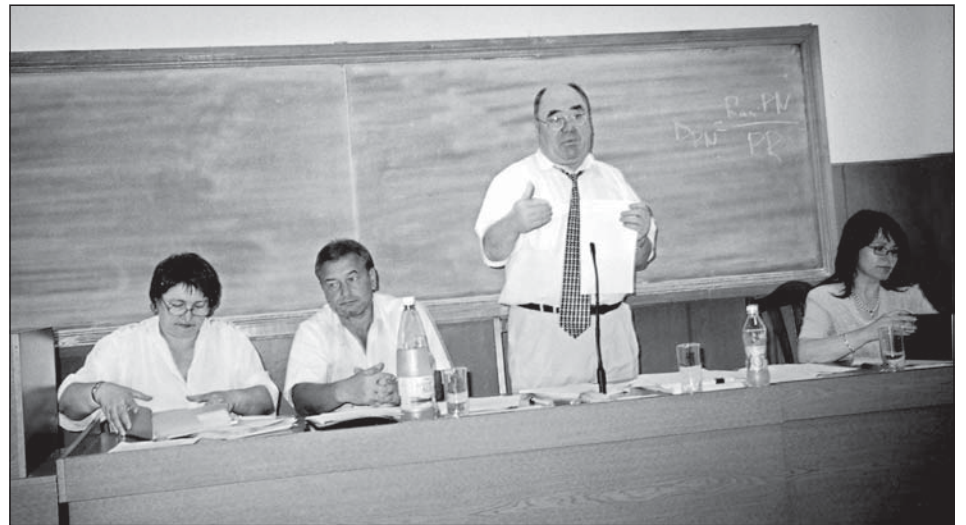
Examenul acreditării a fost foarte serios, cum de fapt se și cuvine. Au lucrat **45 de comisii de profil** timp de peste o lună de zile. Au fost verificate minuțios planurile de studii, programele analitice, cursurile teoretice, lucrările metodice, au fost asistate lecții, lucrări de laborator, s-a asistat la diferite ședințe ale Senatului UTM, ale Consiliului de Administrație UTM, Consiliilor facultăților, catedrelor, Consiliilor științifice pentru susținerea tezelor de doctor și doctor habilitat, au fost

examine detaliate diferite subdiviziuni ale UTM în toate cele 3 campusuri – „Centru”, „Râșcani”, „Botanica”.

Cele 45 de comisii au perfectat în final documente extinse, în care s-a apreciat activitatea aspectelor examinate, s-au formulat și propuneri de perfecționare în continuare a muncii didactico-științifice.

Nota finală apreciată pentru acreditarea Universității Tehnice a Moldovei a fost 8,53. Este o notă înaltă a unui organism universitar enorm precum UTM cu peste 23 de mii de studenți și peste 3 mii de profesori, ingineri, colaboratori, personal auxiliar. Este o notă care demonstrează forța de muncă a UTM, prestigiul acestei forjării de cadre ingineresti pe plan național și internațional.

În numărul viitor al „Mesagerului Universitar” vom publica în extenso materiale ale Comisiei de Stat pentru acreditarea Universității Tehnice a Moldovei.



Ai noștri tineri la... Stockholm învață

În lunile mai – iulie a.c. toți studenții încadrați în Programul de Masterat „Energie și Mediu” au beneficiat de stații la Institutul Regal de Tehnologie (KTH), Suedia. Masteranzii au avut ocazia să ia cunoștință de sistemul suedez de învățământ, să participe la prelegeri și lucrări de laborator, ținute de profesori cu renume în Europa, să viziteze întreprinderi din domeniu și... să se familiarizeze cu particularitățile culturii și modului de viață a cetățenilor unuia dintre cele mai prospere state.

Sistemul energetic suedez

În perioada 11-27 mai 2006 s-a desfășurat prima vizită de studiu în Suedia a unui grup din patru masteranzi înrolați în Programul de Masterat „Energie și Mediu”, program care se desfășoară sub egida Tempus și care presupune o colaborare între **Universitatea Tehnică a Moldovei, Institutul Regal de Tehnologie din Suedia și Universitatea Tehnică din Berlin.**

Vizita a implicat participarea celor patru masteranzi din R. Moldova într-un program cu participare internațională: **zece studenți din Statele Unite ale Americii (Michigan State University), doi studenți din Canada și trei studenți din Palestina.**

Activitățile s-au axat pe prezentări în sala de curs și activități practice: vizite în teritoriu, lucrări de laborator etc. Primele prelegeri au vizat specificul țărilor nordice, în special al Suediei: istoria dezvoltării industriale a Suediei, descrierea sistemului energetic, tendințe energetice actuale, identificare de soluții noi pentru sectorul energetic și politici de mediu.

Suedia are un specific aparte în ceea ce privește generarea energiei electrice. Din totalul de energie electrică produsă (150 TWh), aproximativ 50% este energie nucleară și aproximativ 50% este obținută folosind energia apelor. Neavând surse de combustibili fosili, încă din anii '70, Suedia a investit foarte mult în domeniul cercetării și dezvoltării de noi soluții pentru sectorul energetic. Ca urmare a crizelor energetice, s-a decis construcția a 12 centrale nucleare, dintre care 2 au fost închise înainte de termen, ca urmare a presiunilor din partea societății civile.

În ultimii ani, biomasa începe să devină o sursă de energie din ce în ce mai atractivă, cele mai mari schimbări având loc în domeniul producerii de energie termică. Un concept foarte interesant care poate fi utilizat și în Republica Moldova este cel al culturilor tehnice pentru producerea de biomasă. Trebuie menționat că apele reziduale menajere pot fi folosite după o prelucrare preliminară în scopuri de irigații și pentru asigurarea nutrienților acestor culturi tehnice. Tocmai pentru a putea utiliza biomasa în sistemele automatizate este necesară gazificarea combustibililor pentru un mai bun control al compoziției. O bună parte din prelegeri s-au axat pe gazificarea biomasei.

Evident, nu toate tehnologiile și ideile inovatoare au avut succes de piață din Suedia, din acest punct de vedere, vizita de studiu ne-a dat posibilitatea de a identifica anumite direcții care au fost testate și au eșuat din cauza dificultăților tehnologice sau a costurilor de operare.

În acceptarea oricărei inovații este necesară o doză de discernământ. Foarte multe



tehnologii pot fi adaptate în R. Moldova, dar în același timp trebuie identificat specificul local, respectiv consumul relativ redus și poziția geostrategică. Pentru Moldova este necesară reducerea pierderilor, îmbunătățirea eficienței și pregătirea utilajelor producătoare de energie electrică și termică pentru conversie pe biomasă, atunci când situația o va cere.

În cadrul acestui grup internațional de studiu, delegația din Republica Moldova s-a evidențiat printr-un nivel ridicat de cunoștințe teoretice și practice, capacități de comunicare și un domeniu larg de competențe. **Practic, delegația moldovenească a fost principalul partener de discuții în cadrul prelegerilor, dovedindu-se a fi un bun oponent în cadrul dezbaterilor.** Delegația de la UTM a participat și chiar a organizat și alte activități extracurriculare, menite să dezvolte relațiile interculturale între membrii grupului.

Aceste patru persoane de la Universitatea Tehnică a Moldovei au fost primele din cei 19 masteranzi care au vizitat Suedia în timpul acestei veri. Cinci dintre noi au șansa de a-și pregăti lucrările de licență în laboratoarele Institutului Regal de Tehnologie. Le dorim inspirație și succes.

Cristian MURARIU,

masterand, Programul „Energie și Mediu”

Jurnalul unei vizite în nordul Europei

29.05.2006. Sosirea masteranzilor specialității „Energie și Mediu” în Suedia a fost oarecum precipitată, dar chestiunile s-au rezolvat în cel mai pur stil suedez și lucrurile au fost puse la punct. În această primă intervenție din Suedia vă vom spune că am

avut parte de o călătorie frumoasă și plăcută, pe parcursul căreia am survolat spațiul României până în Budapesta apoi la ceva timp o nouă tentație, zborul spre Suedia deasupra Slovaciei, Poloniei și Mării Baltice. Seara am ajuns la Stockholm, oraș care ne-a copleșit prin așezarea geografică a acestuia, dar și prin dimensiunile sale arhitecturale. În primul rind, aeroportul (Arlando) este uriaș, astfel încât la fiecare 2-3 minute ateriza câte o aeronavă.

30.05.2006. A doua zi după sosire deja am și mers la KTH... Primul curs în engleză în țara gazdă ținut de **Andrew Martin** în domeniul „Energy”. În a doua parte a zilei a urmat un alt curs cu titlul „Heat Pumps” ținut de Jan – **Erik Novacki**... Am avut parte și de nopțile albe suedeze.

31.05.2006. A urmat o altă zi, care a început cu prima lucrare într-un laborator dotat cu posibilități tehnice deosebite și specialiști pe măsură în persoana lui **Peter Hill** și **Oxanei Samoteeva** cu care am realizat lucrarea de laborator „Heat Pump – getting the touch”, cu mai multe măsurări și formule de calcul conducându-ne la realizarea unor fapte și generalizări ce ar putea avea efect direct și pozitiv la implementarea acestor tehnologii și în R. Moldova. După pauza de prânz – partea a doua a zilei cu un alt curs ținut de **Miroslav Petrov**, domeniul fiind „Biofuels and Waste Incineration” cu explicații asupra celor ce există deja în Suedia și eventualele preconizări, pronosticuri și tendințe din care cu siguranță am avea și putea să implementăm și în cazul R. Moldova.

01.06.2006. Începând cu ora 9.00 a urmat cursul „Political Economy and Decision

Making” prezentată de **Christer Sanne**. Aproape în fiecare zi, evident în afara celor de odihnă, după pauza de masă urma partea a doua a zilei cu alte noi cursuri ținute de profesori, doctoranzi și masteranzi a KTH, în cazul dat „Renewable Energy and Hydrogen Applications” prezentat de **Nabil Kassem**. Ziua de „munca” se încheia cu vizite prin oraș, privilegii minunate pe fundalul cărora au fost realizate mii de fotografii, etc., etc.

...Se sfârșiseră cele două săptămâni. Noi însă voiam să continuăm orele la facultate, călătoriile și vizitele în miraculoasa Suedie...

Vitalie COLUN,
masterand, Programul
„Energie și Mediu”

Teze de masterat „preparate” la Stockholm

Cinci studenți de la masteratul european „Energie și Mediu”, UTM, au avut posibilitatea de a efectua teza de masterat la Institutul Regal de Tehnologie (KTH) din Suedia. Inițial, timp de două săptămâni am frecventat cursuri organizate de KTH în domeniul energiei și mediului.

Astfel, masteranzii au acumulat cunoștințe despre: reducerea emisiilor de GES, schimbări climatice, tehnologii noi de producere a energiei prin folosirea surselor regenerabile, respectiv cu prezentarea unor concepte studiate și implementate în Suedia și rezultatele obținute la momentul dat. Au vizitat

centrala termică, care utilizează combustibil – biomasa, unde au făcut cunoștință cu tehnologiile noi de producere a energiei termice.

Pe parcursul proiectării tezei s-a studiat / analizat experiența Suediei în domeniul energiei și mediului concluzionând asupra cazurilor posibile de aplicat în Republica Moldova. Ca exemple pot servi: utilizarea biomasei pentru producerea energiei termice, managementul ambalajelor și reciclarea deșeurilor solide, utilizarea pompelor termice pentru încălzire/climatizare a încăperilor, utilizarea energiei eoliene pentru producerea energiei electrice și metode de producere a GES.

KTH a acordat nu doar un suport material, dar și profesional, profesorii universității consultând și îndrumând masteranzii spre o gândire nouă.

Sincere mulțumiri și urări de bine tuturor celor care au contribuit la realizarea acestui proiect atât din țară, cât și de peste hotare.

Diana PÎNTEA,
masterand, Programul „Energie și Mediu”

Notă: În următorul an universitar (2006-2007) Universitatea Tehnică a Moldovei va continua înrolarea candidaților la Programul de Masterat „Energie și Mediu” și speră ca această specialitate să se bucure de același succes.

23.52.26 – telefon Secția Studii Post-universitare, UTM
WEB: www.utm.md/master

În fotografie: Masteranzii UTM în vizită la Hasselby Heat and Power Plant, Stockholm – centrală termică ce funcționează pe bază de biomasă.

Catedra de Chimie – pilon în formarea inginerilor

Catedra de Chimie a Universității Tehnice din Moldova are un istoric bogat.

Chiar de la bun început șef de catedră a fost aleasă **Țilea Conunova** (1964–75), un excelent specialist, savant și cadru didactic, care a știut să formeze un colectiv optimist și aplecat spre cercetarea științifică și pedagogică.

Pe parcursul anilor șefi de catedră au fost: **A. Bărcă** (1975–77), **V. Amarii** (1977–79; 1980–86; din 2001), **L. Cernega** (1979–80; 1986–93), **M. Cherdivarencu** (1964–66), **E. Zbov** (1964–70), **V. Guțanu** (1999–2001), **R. Sturza** (din 2005).

Astăzi catedra întrunește 32 de cadre didactice: **Rodica Sturza, Vera Balan, Ana Verejan, Mihail Cherdivarencu, Mihail Ghețiu, Anton Rusu, Nicolai Șeremet, Larisa Zadorojnăi, Larisa Cernega, Vladimir Șelest, Raisa Taran, Galina Șinic, Iurie Subotin, Raisa Druță, Diana Munteanu, Angela Guriev, Ilie Roșca, Alexei Baerle, Svetlana Haritonov, Oana Șaraveascaia, Iulia Turcan, Silvia Danileanț, Larisa Șelest, Natalia Găina, Veronica Dragancea, Viorica Chițan, Olga Mereuță, Eleonora Mărzac, Zoia M. Provotorova, Lilia Gusev, Tatiana Cojocaru, Virgilia Paiu.**

Subliniem complexitatea organizării lucrului, deoarece din punct de vedere didactic trebuie să se facă o separare a nivelului de cunoștință pentru facultățile în care se studiază chimia ca obiect general și facultățile la care chimia este unul din obiectele de bază, cum



este cazul Facultății de Tehnologie și Management în Industria Alimentară sau al Facultății de Industrie Ușoară.

În organizarea procesului didactic, de un real folos este experiența acumulată în colaborare cu alte catedre de profil de la alte instituții de învățământ superior din țară și de peste hotare.

Participarea la conferințele internaționale și naționale, încadrarea studenților în munca științifică este acea arie în care se produce schimbul de informație atât de necesar în mediul științific.

Catedra de Chimie pe lângă lucrul didactic propriu-zis pregătește și editează cursuri de lecții, manuale, alte materiale didactice, care

împresc apropierea studenților de tainele chimiei. Deoarece considerăm că acest obiect este unul dintre obiectele de bază în formarea inginerilor, el trebuie să fie păstrat nu numai în măsura necesară pentru a susține examenul, dar să poată fi aplicat creativ în activitatea profesională. Un inginer modern poate și este obligat să fie un om al creației și nu un simplu executor.

Una din sarcinile de bază ale catedrei este completarea și amenajarea Laboratorului de Chimie unde studentul verifică în practică cunoștințele teoretice acumulate. Este foarte important ca orice calcul făcut pe hârtie să fie trecut prin prisma experimentului, atunci se cimentează cu certitudine preceptul, potrivit căruia teoria se află în legătură directă cu practica și deci, poate fi aplicată cu siguranță în procesul de producție.

Partea practică a acumulării cunoștințelor este la fel de importantă ca și cea teoretică. De aceea problema utilizării moderne a laboratorului de chimie este în permanență una din prioritățile de bază ale catedrei.

Noi acordăm o atenție sporită și bibliotecii, urmărind ca ea să fie completată cu noile apariții editoriale, care au tangențe directe cu profilul catedrei. În acest sens utilizarea Internet-ului este și el un mijloc accesibil și rapid pentru obținerea informației necesare.

Calitatea studiilor, în mare parte, este garantată de calificarea înaltă a cadrelor didactice ale catedrei. Titlurile științifice, brevetele de invenție, manualele și monografiile științifice sunt o garanție certă că această catedră că își exercită serios obligațiile, astfel garantând calitatea studiilor viitorilor ingineri.

Catedra de Chimie ca parte componentă a Facultății de Tehnologie și Management în Industria Alimentară este, obiectiv vorbind, unul din pilonii de bază în procesul formării viitorilor specialiști.



Pe 17 mai a.c. echipa sanitară a Universității Tehnice din Moldova a cucerit locul I în competiția formațiilor similare din sectorul Râșcani al Chișinăului. Vom adăuga că victoria UTM a fost foarte pregnantă de vreme ce punctajul a fost cam de 3 ori mai mare față de următoarea clasată, echipa sanitară a Academiei de Studii Economice din Moldova.

La competiția echipelor din toată capitala noi am cucerit locul III, loc premiant desigur.

Pe 23 iunie au urmat întrecerile la nivel republican în zona lacului de la Dănceni, raionul Ialoveni. Și aici echipa UTM a avut un succes remarcabil (locul V din 33 de echipe).

Cui se datorează atare succese pregnante?

Vom spune desigur că **întregii universități**. De altfel, ca și multe alte succese, despre care scriem mereu pe paginile „Mesagerului

Apărarea civilă la UTM

Universitar”. Este o logică în toate: tonusul general pozitiv al muncii didactice, științifice și organizatorice al **întregii universități** generează cu necesitate succesele.

Dar e cazul ca de fiecare dată să arătăm și mai concret sursele succeselor. În cazul echipei sanitare trebuie remarcată, mai întâi, înțelegerea justă a **rectoratului** UTM față de compartimentul apărării civile într-un asemenea colectiv enorm cu cca 19 mii de studenți și peste 3 mii de persoane didactice, ingineriști, tehnici – toată această lume amplasată în 3 campusuri mari din sectoarele Râșcani, Centru, Botanica ale capitalei. Apărarea civilă într-un asemenea conglomerat de clădiri de studii, cămine, diferite dependente cu mașini și aparate, cărți, mobilă etc., etc. este de o răspundere extraordinară în cazuri excepționale sau de calamitate, care desigur nu pot fi prevăzute din timp, dar care, precum știm, din păcate pot să se producă. Atitudinea înțelegătoare a rectoratului prin alocarea finanțelor necesare (cca 20 de mii de lei) pentru înzestrarea serviciului, pentru instruire etc. trebuie să mai cadă și în mâini bune, cum se spune, care să aplice un management al domeniului dat întocmai cum prescriu legile respective.

Aceste „mâini bune” s-au arătat a fi personificate în maiorul în rezervă, dl **Chiril Trofimciuc**. D-sa deține funcția de inginer-coordonator pentru protecția civilă la UTM și trebuie să menționăm, demonstrează bune

cunoștințe în domeniul dat și o energie organizatorică serioasă, care, precum se vede, este destul de rodnică.

Vom menționa și atitudinea profund înțelegătoare a dlui decan **Grigore Mus-teață** de la FTMI. Decanul a contribuit organizatoric la formarea echipei sanitare din studenții facultății (24 de persoane), a desemnat un prodecan (dl **M. Livcotic**) care să asigure desfășurarea procesului de instruire a echipei. E nevoie și de o anumită instruire medicală necesară la acordarea primului ajutor răniților, evacuarea și transportarea lor de la locul catastrofei etc. O asemenea instruire durează nu o zi-două, ci câteva săptămâni și, desigur, e o sarcină în plus destul de substanțială pentru studenții-ingineri, adică oameni dintr-un domeniu cu totul diferit. Această instruire medicală de un nivel destul de bun a fost realizată cu răbdare și pricepere pedagogică de către dnii **Mihai Nacu**, medic-șef al sanatoriului-preventoriu al UTM, și **Vasile Todiraș**, medic-neurolog la același sanatoriu-preventoriu.

De laudă este și comandantul echipei, o domnișoară bine pregătită, cu voce autoritară, fapt important în echipe de acest fel și plină de voință pentru a executa totul cum scrie la carte. Se numește **Victoria Mihăilă**, studentă, anul IV, FTMI.

Garoafele roșii...

Gestul pios de închinare a actualelor generații în fața generațiilor de ieri, a veteranilor de război – cei care au căzut eroic în lupte, apărându-ne pre noi, sau cei care, strălucind de medalii, stau ca niște colonne în fața noastră – pildă educativă de neșters... Acest gest pios la UTM este urmat cu sfîntenie an de an la început de mai, în cunoscuta pe veci zi de 9.

Un foarte mare grup de profesori – decani, prodecani, șefi de catedre, reprezentanți ai rectoratului în frunte, cum se obișnuiește, cu rectorul acestei mari universități moldave, s-a îndreptat cu pași smeriți, ca și ceilalți oameni – mii și mii, către Memorialul Memoriei și Gloriei Militare de lângă cimitirul central din Chișinău. S-a îndreptat pentru a depune garoafe roșii pe lespezile sfinte ale eroilor și a spune în sine că cei de sub cripte nu sunt uitați, precum nici faptele lor sfânt-patriotice, și că viața cea pașnică de azi este rodul acelor jertfe nemaipomenite ale lor și că această viață o construiesc

acum cu jertfă, cu jertfa muncii devotat-patriotice acești oameni, care depun azi garoafele roșii...

Depunerea garoafelor roșii e un moment de foarte mare concentrare spirituală, care impulsionează curgearea vremii, ridicând ritmul cardiac al fapturilor noastre pe ogorul lat și lung al educației drepte a noilor și noilor veniți.

Acest moment de trăire concentrată se mută apoi de la Memorial în Sala de festivități a UTM, unde eroii, veteranii în viață, cu piepturile strălucind de medalii, sunt cinstiți, cum se cuvine, de generațiile mai tinere și cu totul tinere de la UTM.

Și eroilor-veterani vii li se înmânează garoafe roșii, li se acordă diferite semne de grațitudine pentru faptele lor legendare de apărare a vieții umane.

Să cinstim veteranii – datorie educativă pentru noi toți, iar la UTM ca instituție educativă – cu atât mai convingător.



La Senat

Educația – efort continuu al tuturor

Gazeta "Mesager Universitar" nu poate publica toate Hotărârile Senatului UTM din cauza volumului său restrâns – 8 pagini A3. Dar unele asemenea documente se impun de la sine, dată fiind stringenta lor actualitate și repercusiunea foarte largă.

HOTĂRĂREA

Senatului Universității Tehnice a Moldovei din 25.04.2006

Organizarea și eficacitatea muncii educaționale în grupele academice ale anului I de studii în U.T.M.

În baza raportului prorectorului **D. Ungureanu** și coraportului președintelui Comisiei Senatului dnei **N. Zgardan**, conf. univ. dr. cu privire la „Organizarea și eficiența muncii educaționale în grupele academice ale anului I de studii în U.T.M.”

Senatul constată:

- În grupele academice ale primului an de studii în U.T.M. munca educațională este efectuată preponderent prin intermediul îndrumătorilor de grupe numiți în această funcție prin ordinul rectorului în conformitate cu Regulamentul privind activitatea îndrumătorilor de grupe studențești (aprobat prin ordinul rectorului nr. 535-r din 19 octombrie 1995);
- În ajutorul îndrumătorilor de grupe este elaborată și distribuită anual **Agenda îndrumătorului de grupă**, la care sunt anexate Domeniile de activitate și Recomandările pentru elaborarea planului de activități (model);
- Munca educațională a îndrumătorilor de grupe este organizată și realizată pe 3 direcții: a) de organizare; b) instruire; c) educație morală și estetică;
- Eficiența muncii educaționale a îndrumătorilor de grupe academice ale anului I de studii este infimă. Ca urmare reușita este joasă, numărul absențelor de la cursuri ia proporții îngrijorătoare (la 20.04.2006 reușita medie pe universitate la a.I constituia 62,7%, cu variații pe facultăți de la 48,5 – FIMCM și FUA, până la 80%, la FIU și FRT, iar pe grupe academice de la 5-10-15% (TAP CIC), la 100% (TPL, CGC). Acest lucru se explică și prin lipsa de motivație a îndrumătorilor;
- Îngrijorează de asemenea starea morală care predomină în rândul studenților: apatie și indiferență față de studii, lipsa necesității de perfecționare permanentă, gradul foarte redus de inteligență al unor studenți, necunoașterea sau nerespectarea de către aceștia a celor mai elementare norme de comportare în societate, utilizarea unui



limbaj nedemn, atitudinea barbară față de bunurile materiale ale universității, folosirea băuturilor alcoolice etc., ceea ce denotă slaba influență a cadrelor didactice, a catedrelor, decanatelor și, în particular, a catedrei de științe socio-umane și a bibliotecii.

În scopul eficientizării muncii educaționale în grupele academice ale anului I de studii și întru ameliorarea reușitei și comportamentului studenților

Senatul hotărăște:

1. Administrația UTM:

1.1. Să prevadă, începând cu anul universitar 2006-2007, remunerarea muncii îndrumătorilor de grupe academice prin plata cu ora reieșind din 1 oră pe săptămână cu coeficientul mediu pe universitate, și numărul de săptămâni 40 pentru anul de studii (responsabil: prim-prorector **P.Todos**);

1.2. Să prevadă numirea prin ordin a îndrumătorilor de grupe academice pentru a.I și II de studii (responsabil: prorector **D. Ungureanu**);

1.3. Să instituie funcția de **pedagogi sociali** întru ameliorarea funcționării căminelor studențești pentru fiecare facultate în parte (responsabil: prorector **D. Ungureanu**);

1.4. Să găsească posibilitate de a rezerva spații pentru săli de lectură în căminele studențești (responsabil: prorector **P. Spănu**);

1.5. Să îndeplinească cerințele de respectare a regimului funcționării căminelor studențești, de păstrare a ordinii și disciplinei în cămine și în campusul studențesc (responsabil: prorector **P. Spănu**);

1.6. Să accelereze procedura de creare a structurilor studențești de autoadministrare (**senatul studențesc, consiliile studențești la facultăți** etc.) și să promoveze mai activ Codul de Onoare a studenților aflat în

Un asemenea caracter are și Hotărârea Senatului din 25.04.2006 cu temă de educație, pe care o publicăm în continuare. Cu explicația scuzabilă că s-a întârziat din cauza numerelor de gazetă privind publicitatea pentru "Admiterea 2006".

prezent în procedura de analiză în grupele academice. În acest scop să fie creat un Comitet de inițiativă (responsabili: prorectorii **T. Andros, D. Ungureanu** și decanii facultăților).

1.7. Să verifice eficacitatea muncii educaționale prin chestionare repartizate studenților pentru completare (responsabil: prorector **D. Ungureanu**);

1.8. Să confecționeze și să instaleze în fața blocurilor de studii panouri-vitrine pentru cele mai importante ziare de limbă română (responsabili: prorector **P. Spănu** și șefii filialelor Bibliotecii ale facultăților);

2. **Decanatele și consiliile facultăților** (responsabili: **decanii facultăților**):

2.1. Să asigure un control strict și să dirijeze mai eficient munca educațională efectuată de către îndrumătorii grupelor academice și catedrele de profil;

2.2. Să includă în orarul activităților didactice întâlnirile sistematice ale îndrumătorilor cu grupele academice (o dată în săptămână);

2.3. Să practice întâlniri semestriale cu părinții studenților;

2.4. Să acorde asistență și să stimuleze pregătirea și desfășurarea activităților culturale și de agrement, organizate de studenți;

2.5. Să efectueze cu cea mai mare rigurozitate selectarea monitorilor de grupe din rândul celor mai destoinici studenți, care se bucură de mare autoritate.

3. **Catedrele de profil** (responsabili: **șefii catedrelor de profil**):

3.1. Să selecteze îndrumătorii de grupe din rândul cadrelor didactice cu experiență bogată și cu tact pedagogic;

3.2. Să examineze și să evalueze la fiecare ședință a catedrelor starea muncii educaționale efectuată de îndrumătorii grupelor, să acorde asistența necesară întru întărirea disciplinei, ameliorarea reușitei, îmbunătățirea comportamentului studenților, suprimarea încercărilor de mituire a profesorilor;

3.3. Să organizeze concursuri și olimpiade la obiectele de specialitate întru popularizarea specialității respective;

3.5. Să stimuleze activitatea îndrumătorilor de grupe academice prin aplicarea unui coeficient de până la 1,5 pentru această muncă prevăzută în partea a doua a zile. Să organizeze concursul anual pentru „**Cel mai bun îndrumător de grupă**”; la re alegerea în post să fie supusă unei analize și această activitate;

3.6. Să atragă mai larg tineretul studios în activitatea de cercetare-dezvoltare efectuată

de către cadrele didactice, dezvoltând interesul față de munca creativă.

3.7. Să organizeze întâlniri în căminele studențești cu colectivele catedrelor.

4. Îndrumătorii de grupe academice să respecte întocmai cerințele Regulamentului cu privire la activitatea conducătorului de grupă, folosind materialele instructive anexate la Agenda îndrumătorului de grupă și mai ales prevederile referitoare la întâlnirile sistematice cu grupa și legăturile cu părinții studenților.

5. **Catedra Științe Socio-Umane** (responsabil: **șef catedră M. Braga**):

5.1. Să extindă activitatea sa privind atragerea studenților în cercurile filozofice organizate întru dezvoltarea și largirea pregătirii umanistice a viitorilor ingineri;

5.2. Să ia parte activă în organizarea și desfășurarea seminarelor permanente pentru îndrumătorii de grupe academice, consolidând aspectul filozofic al problemelor de educație a tineretului, dezvoltarea simțului patriotismului și mândriei pentru istoria și cultura neamului;

5.3. Să inițieze elaborarea unor **indicații metodice** pe probleme de educație morală și estetică în ajutorul îndrumătorilor de grupe.

6. **Biblioteca tehnico-științifică** să intensifice activitatea educativ-culturală cu studenții anului I de studii prin intermediul filialelor sale de la facultăți (responsabil: directorul Bibliotecii **Z. Stratan**).

7. **Catedra de Educație fizică** să desfășoare în mod sistematic competiții sportive cu participare masivă a studenților a.I de studii, să-i atragă în secții sportive cultivându-le necesitatea de a se dezvolta fizic (responsabil: șef catedră **P. Rusnac**).

8. **Gazeta „Mesager Universitar”** (responsabil: **redactorul șef L. Busuioc**):

8.1. Să popularizeze în paginile gazetei experiența celor mai buni îndrumători de grupe academice;

8.2. Să reflecteze mai larg probleme de educație a tineretului studios sub cele mai diferite aspecte și în lumina situațiilor reale în acest domeniu important în U.T.M.;

8.3. Să practice publicarea materialelor dedicate **datelor comemorative legate de istorie, cultură, știință**.

9. **Revista „Meridian Ingineresc”** (responsabil: **redactor-șef V. Dulgheru**):

9.1. Să publice materiale legate de istoria tehnicii și a invențiilor, de personalitățile de vază ale tehnicii românești.

10. Responsabil pentru executarea prezentei hotărâri să fie desemnat prorectorul **D. Ungureanu**.

Președinte al Senatului U.T.M.,
Acad. al A.S.M. prof. univ. dr. hab.

Ion BOSTAN

Secretar științific al Senatului,
conf. univ. dr.
I. Drobenco

Permanentizarea plafoanelor înalte: peste 6000!

(Urmare din pag. 1)

Campania de admitere la UTM, subliniază dl **Ciofu**, a început cu pași energici încă din lunile februarie-martie cu desfășurarea unei largi activități de orientare profesională a tineretului din clasele absolvente, preuniversitare. UTM a stabilit legături directe cu liceele, școlile de cultură generală din toată republica, a organizat în aprilie, ca de obicei, Olimpiada Tehnică Republicană. Au fost publicate două numere ale gazetei UTM "Mesager Universitar" cu informație largă asupra celor peste 80 de specialități și opțiuni ingineresti etc. etc. S-a făcut și o publicitate extinsă în gazeta cu tentă școlară "Florile dalbe", în alte gazete republicane, la radio. S-au expus panouri publicitare etc.

Toată această activitate de orientare profesională plus, desigur, prestigiul Universității Tehnice consolidat prin eforturi comune și largi care întotdeauna converg la cunoscuta maximă "La Universitatea Tehnică se face carte", au condus la puternica atractivitate pe care o are UTM. Tineretul vine, vine să-și facă studiile la UTM, să-și facă o profesie-destin. Etapa II în Admitere a fost "Depunerea cererilor de înscriere",

care a durat între 1-15 iulie. Etapa III – înmatricularea. Ea s-a realizat fără probe, cu excepția specialităților cu profil artistic – arhitectura și designul, unde s-au dat așa-numitele "probe de aptitudine" la "desenul artistic". Etapa înmatriculării s-a finalizat la 20 iulie, conform Regulamentului de Admitere.

Dar după etapa înmatriculării mai rămăsesse încă 1550 de locuri neacoperite, mai cu seamă, la contract. S-a anunțat concurs repetat, care a durat între 21-28 iulie – termen prevăzut de Regulament. În felul acesta au fost receptate peste 6 mii de dosare-cereri. Peste 600 de candidați în studenți au susținut proba de aptitudine la "Desenul artistic".

În final la UTM au fost înmatriculați 1520 de studenți la locurile cu finanțare de la bugetul de stat și peste 4500 de studenți în bază de contract cu achitarea taxei de studii. În total peste 6000 de nou-veniți în studenție.

E fapt real, tonic, încurajator: la UTM s-au permanentizat plafoanele înalte la admiteri.

Editor – UTM. Materiale puteți expedia la redacție și prin poșta electronică pe adresa: mesager@adm.utm.md

Pregătirea materialelor: **M. Romanciuc, A. Emandei, D. Saranciuc.**
Design: **Viorica Ostaș-Tofan.**

Înregistrare la Ministerul Justiției al RM cu nr. 42 din 16.02.1998.

Tiparul: Editura "Universul" Comanda: ??? Tiraj: 1200

Baschet (feminin) – locul I echipa comună UTM + INEFS



În campionatul Moldovei la baschet feminin – 2006 pe locul I s-au clasat studentele noastre și colegele lor de la Institutul Național de Educație Fizică și Sport (INEFS), toate formând o echipă comună. "Echipe comune" – un fapt practicat în lumea sportului de la noi, deoarece uneori o dictează existența (sau lipsa) bazelor sportive, ne spune dna **Olga Verghizova**, antrenorul echipei. În campionat a participat, de exemplu, și orașul Tiraspol cu o echipă comună formată din sportivii câtorva instituții de învățământ locale. Trebuie să

comunicăm cititorului că vara aceasta s-a produs și un Campionat al țărilor mici la Malta, iar în selecționata Moldovei au fost, între cei 12 jucători, 8 din echipa comună "UTM + INEFS".

Di decan FCIM, **Ion Balmuş** a contribuit cu suma cerută de bani, căci, orice campionat nu se poate organiza fără contribuția tuturor echipelor participante. Laudă dlui decan, pentru că înțelege în profunzime importanța educativă inclusiv a sportului de performanță, care face imaginea universității.